

De menselijke toets

MANIPULATIE
Mensen en plekken

Aan het einde van de achttiende eeuw was een groot deel van het Amerikaanse westen nog een onbekende wildernis, die werd gevreesd door mensen in het oosten. Zij zagen het gebied als een plek met dorre woestijnen, gevaarlijke ravijnen en wilde inboorlingen, die uit waren op je scalp.

In dienst van de overheid reisde William Henry Jackson mee met geologische onderzoeksteams. Zijn opdracht was eenvoudig: maak foto's die mensen stimuleren om naar het westen te trekken. Op deze plaat ligt een man als een toerist lekker achterover van het uitzicht te genieten terwijl de ander aan het werk is en als een verkenner door een telescoop het landschap bestudeert. Samen vertegenwoordigen deze twee figuren vrijheid en mogelijkheden.

Als je mensen in de compositie opneemt, krijgt de toeschouwer een radicaal andere relatie met een plek.

Jackson gebruikte vaak mensen in zijn foto's om een indruk te geven van de schaal, maar dat was niet de enige reden. Hun aanwezigheid manipuleerde ook de wijze waarop zijn publiek het landschap waarnam. Mensen zijn politieke wezens, dus het is belangrijk om na te denken over wat ze doen, wie ze zijn en hoeveel ruimte ze in het kader innemen.

Deze twee mannen zijn piepklein in Jacksons compositie, maar ze bevinden zich precies in het midden. Net als het onuitwisbare stempel van exploitatie dat ze op het Amerikaanse westen hebben gedrukt, zijn deze verboden van verandering onmogelijk te negeren.

Voor andere voorbeelden:
Harry Gruyaert p. 60
Brassaï p. 65
Martin Parr p. 99

Grand Canyon van de Coloradorivier

William Henry Jackson

1883

LOCATIE

Iconische locaties

Die grap kende ik nog niet...

Voor andere voorbeelden:

Massimo Vitali p. 20

Henry Carroll p. 74

We weten allemaal wat ze aan het doen zijn. Sommigen van ons hebben het misschien wel zelf gedaan. Ze proberen die 'hilarische' visuele truc uit te halen die je alleen met fotografie kunt realiseren. Door hun pogingen doelbewust vanuit de verkeerde hoek te fotograferen maakt Martin Parr dit vertoon van toeristen-tai chi belachelijk en onderstreept hij de oppervlakkige manier waarop wij de verplichte vakantienummers ervaren.

Het zijn de toeristen zelf die een bezoek aan attracties de moeite waard maken.

Maak niet de attractie tot onderwerp van je foto, maar gebruik haar als achtergrond en richt je aandacht op alles wat eromheen gebeurt. Daar zul je je foto's vinden. En achter de humor zul je je misschien diepere vragen stellen. Waarom reizen wij? Wat verwachten we te vinden? Wanneer zijn we onze band met de geschiedenis en de natuur kwijtgeraakt?

Vermoedelijk moest je lachen toen je Parrs foto voor het eerst zag. Maar nu vind je het tafereel misschien eigenlijk nogal deprimerend.

De Scheve Toren van Pisa

Martin Parr

1990